

**Rvperti Ab||batis Monasterii || Tvitiensis Ordinis S.
Benedicti The||ologi antiqui, Opera duo, ut egregia sanè,
ita diu desiderata, multoq[ue] || labore perquisita, ac
sumptu haud ita modico ...**

Rupert <von Deutz>

Colonia, M. D. XXVI.

VD16 R 3796

De eo q[uo]d Sadducæis respo[n]dens d[ominu]s pro resurrectione
mortuo[rum] congrue patru[m] isto[rum] meminit, dicente deo ego sum
deus Abraha[m], & deus Isaac & deus Iacob, pro quo & sic assumpsit, ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-71860](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-71860)

sp̄m sancti sui, ut aperiret qualem spiritus sancti operationem illic intelligi uelit, protinus ait: **Ela. 63** Qui eduxit ad dexteram Moysen brachio maiestatis suae, qui scidit aquas ante eos, ut faceret sibi nomen sempiternum, qui eduxit eos per abyssos, quasi equum in deserto non impingentem, quasi animal in campo descendens. Et interposito, quod iam supra diximus: Spiritus domini ductor eius fuit, rursus ait. Sic adduxisti populum tuum ut faceres tibi nomen gloriae.

¶ Non fuisse diminutionem glorię vel meritis patribus illis, quod dixit, et nomen meum Adonay, nō indicauit eis. **Caput .III.**

Vid proinde dicemus: Nunquid patres sancti Abraham, Isaac & Iacob, pro eo minoris sunt glorię uel meriti quā Moyses, quia nomen suum Adonay non indicauit eis: indicauit autem Moysi in conspectu Pharaonis & Aegyptiorum ceterorumq; gentium per operationem uirtutum. Vnde Psalmista ca-

Psal. 76.
Exo. 9
Maxia fides
prior: patrū
i. Cor. 14.
Heb. 11
Exo. 3.
Exo. 6.

nit, tu es deus qui facis mirabilia, notā fecisti in populis uirtutē tuam, redemisti in brachio tuo populū tuū, filios Iacob & Ioseph. Et ipse dominus ad Pharaonē: iccirco autē posui te (ingr) ut ostendā in te fortitudinē meā, & narret nomē meū in uniuersa terra: Mime ¶ Immo per hoc preciosior corā deo in oculis nostris fulget eorū magna fides, quod eiusmodi signis, quae usq; hodie Iudaei petunt: siue linguis, quae non fidelibus (ait Apostolus) sed infidelibus in signū sunt, nō indiguit, ut cresceret. Hinc idem Apostolus, memorata ipsorū fide, ideo (inquit) deus nō confunditur uocari eorū deus. Et uere nō confunditur, quippe q̄ & ultro nomē hoc sibi assumpsit, nomē ipsorū, dicens: ut supra mēorauimus. Ego sum deus Abraham, & deus Isaac, & deus Iacob. Hoc nomen mihi est in aeternū, & hoc memoria le meū in generatione & generationē. Cū ergo dicit, & nomen meū Adonay non indica-

Fides Moyfi
ad aquas con
tradictionis
Num. 20

ui eis: pulchre subauditur, & tamen fides eorū magna fuit. E contra, cū ecce nunc indicaue- ro populo huic nomen meum Adonay, nunc deniq; uidebis quae facturus sum Pharaoni, per manum enim fortem dimittet eos, & in manu robusta eiciet illos de terra sua, fides eorū nō magna erit, immo rebelles erunt & increduli, & populus durā ceruicis, in tantum, ut tu quoq; exacerbatus ab illis, distinguere habeas in labijs tuis, & loqui sicut homo non magnae fidei. ¶ Iam quippe sciebat dominus dicturum esse Moysen, postquam indicasset nomē suū Adonay. Audite rebelles & increduli. Nū de petra hac aquam poterimus uo- bis eicere? Quam culpam mox sententia secuta est, dicentis: Quia non credidistis mihi ut sanctificaretis me coram filijs Israhel, non introductis hos populos in terram quam dabo eis. Hęc iccirco dixerim, ut liquido constet, quia non diminutio est glorię & honoris sed dignitatis patribus illis, qui dixit, & nomen meum Adonay non indicauit eis, immo & maioris esse meriti, quod absq; illo indicamento tanti nominis, non uisa tantarum operatione uirtutum, exiuit Abraham de terra sua, cum isti uix post tantarum operatione uirtutum crediderunt & secuti sunt ut habitarent in terra sibi ab ipso data, praesertim cum clamauiissent ad dominum, & educerentur de domo seruitutis, de ergastulo Aegyptiorum, de fornace ferrea. Amplius autem & hoc mirandum de homine, qui non uiderat resurrectionem mortuorum, sicut nec ceterarum acceperat operationem uirtutum: quia sicut meminit Apostolus, fide obtulit Isaac cum tentaretur, & unigenitum offerebat qui susceperat repromissiones, ad quem dictum est, quia in Isaac uocabitur tibi semen, arbitrans, quia & a mortuis suscitare potest deus. Sed iam ad supra dictū capitulum reuertamur.

Heb. 11
Rom. 4
Gal. 3
Gen. 21

¶ De eo qd Sadduceis respondens dominus pro resurrectione mortuorum, cogruentia patrum istorum meminit, dicente deo, ego sum deus Abraham & deus Isaac & deus Iacob, pro quo sic assumpsit, non est deus mortuorum, sed uiuorum, omnes enim ei uiuunt. **Caput .IIII.**

Exo. 3
Matth. 22.
Rūso Chri cō
tra sadduceos

Aec (inquit) dices filijs Israhel: Dñs deus patrū nostrorū deus Abraham, & deus Isaac & deus Iacob misit me ad uos. Huius loci memor dñs respondit tentantibus Sadduceis, qui dicunt non esse resurrectionē. De resurrectione autē mortuorū non legistis, quod dictum est à deo dicente uobis, ego sum deus Abraham & deus Isaac, & deus Iacob? Non est deus mortuorum sed uiuorum. Omnes enim ei uiuunt. ¶ De qua eius respōsione nonnulli dubitare solent, quasi nō satis fecerit pro astruenda resur-

da resurrectione contra illorum sectam siue hæreticam opinionem. Aiunt enim quod etiam si mortui non resurgant, nihilominus uera & firma sit sententia, non est deus mortuorum sed uiuorum, omnes enim ei uiuunt. Quid enim? Nunquid Petrus & Paulus, quia nondum resurrexerunt non ei uiuunt? Nonne cum in corpore essent, cupiebant peregrinari à corpore & praesentes esse ad deum, iecirco ut uerius uiderent? Hæc quaestio difficiliter soluere tur, si Sadducæi sic dicerent, nõ esse resurrectionem corporum, ut saltem spiritum siue animam post depositionem corporis uiuere faterentur. ¶ At illi neutrum fatentur. Hinc est illud in actibus Apolorum: Sciens autem Paulus, quia una pars est Sadducæorum, & altera Pharisæorum, exclamauit in concilio: Viri fratres, ego Pharisæus sum, filius Pharisæorum, de spe & resurrectione mortuorum ego iudicor. Et cum hæc dixisset, facta est dissensio inter Pharisæos & Sadducæos, & soluta est multitudo. Sadducæi enim dicunt, nõ esse resurrectionem neque angelum: Pharisæi autem utrunque cõsitentur. Factus est autem clamor magnus, & surgentes quidam Pharisæorum clamabant, dicentes: Nihil mali inuenimus in homine isto. Quid si spiritus ei locutus est aut angelus? Igitur quia sadducæi sic negabant resurrectionem corporum, ut nullam post corpora crederent esse uitam aiarum, pulchre et rationabiliter dominus sic asseruit, uitam esse post corpora, ut simul assereret esse resurrectionem corporum. Concesso namque, quod necessario concedi oportebat, dixisse deum, ego sum deus Abraham, deus Isaac, & deus Iacob: pentatheucum quippe Sadducæi suscipiebant simulque assumpta hac sententia, quæ refelli nõ potest, nõ est deus mortuorum sed uiuorum, conclusio sequeretur, esse resurrectionem mortuorum. Quia sicut incõueniens, immo & impiũ est, dicere deũ mortuorum, sic nihilominus absurdũ est & impiũ, dicere deũ semiuuorum siue deũ semimortuorum, quod cõsequitur, si à uiuentibus animabus corpora nõ resurgunt.

De capitulo prophete Osee, & locutus sum aut dominus super prophetas, & in manu prophetarum assimilatus sum, quomodo sancta trinitas in istis patribus assimilata fuerit, in Abraham deus pater, in Isaac deus filius, in supplantatiõe Iacob deus spiritus sanctus. Caput V.

Audare nõ sufficimus uiros tam gloriosos, secundũ fidẽ parentes nros Abrahamã Isaac & Iacob: quibus tam multa fecit gliam trinitas deus, ut sub nominibus eorum nomen suum designari dignaretur, pater & filius & spiritus sanctus. Qd nomen manifeste nõ dũ portare poterat mũdus. Reuera tres isti sunt pphetæ, de quibus maxie in Osee dixerit idẽ deus. Et locutus sum sup pphetas, & ego uisionẽ multiplicauit, & in manu pphetarum assimilatus sum. Dicendũ ergo, quis breuiter, quõ uel quibus rebus gestis in manu pphetæ Abrahamã, deus pater, & in manu pphetæ Isaac, deus filius, & in manu pphetæ Iacob, cooperante matre Rebecca, deus spiritus sanctus assimilatus sit. Abraham pater excelsus, Abrahamã pater multarũ, subauditur gentiũ, interpretatur. Et q̃s pater ueraciter excelsus, nisi deus pater dñi nri Iesu Christi, pater misericordiarum (ut ait Ap̃tus) & deus totius cõsolatiõis? Et quis ueraciter pater multarũ gentiũ, nisi idem deus p gratiã, pater omniũ nrm ex quacũque gente credentiũ? Hic antiquã sibi cõiunxit ecclesiam: Etenim ecclesia secundũ fidẽ, ab initio usque ad natiuitatẽ dñi nostri Iesu Christi secundũ carnẽ, cõiunx eius extitit & hũc filiũ uirgo fidelis, ex spũ sc̃o cõceptũ, illi peperit, lõge añ pmissum, diu expectatũ. Nõne huic simile fuit, qd Abraham ex sterili cõiuge Sara, diu expectatũ unigenitũ Isaac in senectute suscepit? Deniq; in Sara, qd nomẽ interpretat princeps, recte intelligit fides, cuius principatus añ deũ magnus est. Et in ancilla Agar, qd interpretat aduena, intelligit lex, quæ prius in seruitute generauit, & nihil ad perfectũ adduxit, quã nasceretur secundum carnem dei filius ex libertate fidei. ¶ Isaac risus interpretatur, & quis talis risus, ut est dominus noster Iesus Christus, dei filius? In natiuitate & ante natiuitatem illius Isaac, in nouissima promissione, riserunt ambo parentes eius: amplius autem mater, quæ nato illo dixit: Risum mihi fecit deus, Quicunq; audierit, corridebit mihi. Nõne illud simile est huic, quod nato dei filio ex utero uirginis, mater superna Hierusalem risit. Risit enim, id est, cantauit gloriã deo in excelsis, & cantando gaudium suum gaudium nostrum, & risum magnum hominibus bonæ uoluntatis euangelizauit. Huic proprio filio suo deus non pepercit, sed pro nobis omnibus tradidit illum, & ex

2. Cor. 5
Phil. 1
Sadducæi ne
q̃aias neque
angelos uiue
re putant
Act. 23

Osee. 12

Abraham, de
um patrem si
gnificat.
2. Cor. 1

Sara

Heb. 7
Isaac, deum fi
liũ præsigna
uit.

Gene. 21

Luca. 2

Romã

